

COMUNICARE DIN PARTEA COMISIEI CĂTRE CONSILIUL ȘI PARLEMENTUL EUROPEAN

FOILE DE PARCURS PENTRU BULGARIA ȘI ROMÂNIA

- PROIECT -

1. INTRODUCERE

În Documentul de Strategie „Către o Uniune Extinsă” din 9 octombrie 2002, Comisia a anunțat că va propune, pe baza analizei desprinse din Rapoartele Periodice pe 2002, foi de parcurs pentru România și Bulgaria, înainte de Consiliul European de la Copenhaga.

Prin Concluziile Consiliului European de la Bruxelles, din 24-25 octombrie 2002, Uniunea a aprobat evaluarea realizată de Comisie în ceea ce privește progresele realizate de Bulgaria și România. Ținând cont de natura complexă și ireversibilă a procesului de extindere și de Documentul de Strategie elaborat de Comisie, Consiliul și Comisia au fost invitate să pregătească, în urma unor consultări intense cu Bulgaria și România, deciziile necesare pentru Consiliul European de la Copenhaga. Acestea trebuie să prevadă, în primul rând, foi de parcurs detaliate, inclusiv calendare, precum și asistență de preaderare întărită, în vederea accelerării procesului de aderare a acestor țări. Consiliul European și-a exprimat sprijinul pentru Bulgaria și România în eforturile lor de a-și atinge obiectivul de a deveni membre în 2007.

Foile de parcurs pentru Bulgaria și România acoperă perioada anterioară aderării. Scopul lor este de a indica principalii pași pe care cele două țări trebuie să îi întreprindă pentru a-și putea asuma calitatea de membru. Foile de parcurs se bazează pe angajamentele asumate în cadrul negocierilor și pe ceea ce trebuie făcut pentru îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga și Madrid. De asemenea, acestea respectă principiile după care s-a ghidat procesul de aderare de la început, în special faptul că toate țările candidate participă de pe baze egale și că aderarea la Uniunea Europeană este condiționată, pentru toate țările, de aceleași criterii și de progresele individuale.

Foile de parcurs urmăresc sprijinirea eforturilor celor două țări de a îndeplini criteriile de aderare rămase, prin identificarea prealabilă a sarcinilor și furnizarea unui nivel superior de asistență financiară. Un accent special se pune pe capacitatea administrativă și judiciară necesară pentru implementarea acquis-ului, precum și pe reforma economică.

Pentru capitolele de acquis, foile de parcurs oferă un sistem de repere față de care pot fi monitorizate progresele Bulgariei și României. Acestea acoperă atât alinierea legislativă cât și dezvoltarea capacității administrative. O evaluare detaliată a obstacolelor rămase de înlăturat este inclusă în Aprecierea generală și Concluziile Rapoartelor Periodice pe 2002 referitoare la Bulgaria și România. În foile de parcurs au fost identificate aspectele pe termen scurt și mediu, urmând ca acestea să fie în continuare dezvoltate în Parteneriatul pentru Aderare revizuit care va fi prezentat anul viitor.

Foile de parcurs au la bază principiul conform căruia progresele în negocieri sunt în mare măsură determinate de progresele înregistrate în implementarea reformelor necesare. În consecință, foile de parcurs identifică măsurile pe care țările trebuie să le adopte în vederea

închiderii negocierilor de aderare; ele nu impun condiții sau practici noi în derularea negocierilor de aderare. Închiderea capitolelor de negocieri cu Bulgaria și România se va desfășura, în continuare, conform practicilor deja stabilite pentru negocierile de aderare.

În ceea ce privește capitolele pentru care negocierile au fost închise provizoriu, dificultatea constă actualmente în a asigura îndeplinirea la timp a angajamentelor. Din acest motiv, pentru capitolele închise provizoriu, angajamentele asumate în negocieri și acceptate în cadrul Conferinței de Aderare stau la baza foii de parcurs. Foile de parcurs nu înlocuiesc documentele de negocieri, prezentate la Conferința de Aderare.

În ceea ce privește capitolele pentru care negocierile sunt în curs de desfășurare, foile de parcurs identifică subiectele-cheie care vor trebui abordate pentru ca negocierile să progreseze. Foile de parcurs vor fi aduse periodic la zi, cuprinzând ultimele evoluții din țările candidate precum și progresele înregistrate în cadrul negocierilor.

2. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ȘI JUDECĂTOREASCĂ

Cu toate că este esențială alinierea legislativă, aceasta trebuie să fie însoțită de capacitatea judiciară și administrativă adecvată pentru implementarea și aplicarea acquis-ului. Asupra acestui punct s-a insistat la Consiliul European de la Madrid din 1995, precum și ulterior, cu alte ocazii. În ceea ce privește Bulgaria și România, Consiliul European de la Gotteborg din 2001 a afirmat că țările candidate trebuie „să facă în continuare progrese [...] în transpunerea, implementarea și aplicarea acquis-ului. Va trebui ca acestea să acorde o atenție deosebită înființării structurilor administrative adecvate, reformei sistemului judiciar și funcției publice, [...]. Eforturi speciale vor fi consacrate sprijinirii Bulgariei și României.”

Procesul de reformă administrativă și judiciară este în curs de desfășurare, dar accelerarea progreselor în acest domeniu va fi benefică pentru pregătirea în vederea asumării statutului de membru în toate sectoarele acoperite de acquis.

Pentru a întări sprijinul în acest domeniu, Comisia va ține cont în mod special de aceste aspecte în programarea pe viitor a asistenței Phare. Asistența Phare ar trebui să fie utilizată, de asemenea, pentru evaluarea implementării și aplicării acquis-ului în domeniile cheie.

Comisia va continua să sprijine dezvoltarea instituțională corespunzătoare implementării acquis-ului și managementului fondurilor UE. O atenție deosebită va fi acordată viitoarelor proiecte privind administrația publică și reforma judiciară.

3. ASISTENȚA FINANCIARĂ

Așa cum s-a arătat în „Documentul privind strategia”, Comisia propune ca asistența financiară pentru Bulgaria și România să crească considerabil, începând cu data primei runde de aderări, în strânsa legătură cu progresul în implementarea foilor de parcurs și cu capacitatea lor de absorbție. Se intenționează ca această creștere să sprijine Bulgaria și România în parcurgerea pașilor rămași pentru a îndeplini criteriile de aderare.

Parteneriatele de aderare vor continua să fie baza pentru programarea asistenței de pre-aderare, iar prioritățile pentru asistență vor fi extrase din foile de parcurs, Rapoartele

periodice și Planurile de dezvoltare națională revizuite ce vor fi pregătite de fiecare țară conform cerințelor specifice fondurilor structurale.

3.1. Necesități

Analizele făcute în Rapoartele periodice din 2002 au condus la concluzia că, în timp ce Bulgaria și România au făcut progrese, acestea au mari necesități în ceea ce privește:

- agricultura și dezvoltarea rurală,
- infrastructura de transport și mediu,
- coeziune economică și socială,
- investițiile și construcția instituțională aferente implementării acquis-ului.

Cele trei instrumente existente, Phare, ISPA și SAPARD, pot sprijini programele în domeniile menționate așa încât nu se propune o schimbare a instrumentelor disponibile.

3.2. Finanțare sporită

În timp ce necesitățile sunt clare, Bulgaria și România trebuie să-și îmbunătățească semnificativ capacitatea lor de gestionare și utilizare a fondurilor.

Asistența suplimentară va fi condiționată de realizarea progreselor conform foilor de parcurs și de îmbunătățirea semnificativă a capacității de gestionare și utilizare a fondurilor. În acest sens, implementarea, până în 2004, a descentralizării extinse (EDIS) pentru PHARE și ISPA trebuie puternic încurajată.

Bulgaria și România au început deja activitatea de extindere a sistemelor de implementare descentralizată, atât pentru PHARE cât și pentru ISPA, dar, dacă este necesar, va fi acordat sprijin suplimentar pentru accelerarea procesului. SAPARD este deja descentralizat în totalitate.

Bulgaria și România au început dezvoltarea capacităților în vederea îmbunătățirii utilizării fondurilor existente. Dacă pregătirile sunt continuate și intensificate, ele ar trebui să fie gata să primească și să utilizeze eficient fonduri suplimentare, începând cu 2004.

În sensul celor de mai sus, Comisia propune ca asistența pentru România și Bulgaria să crească progresiv astfel încât în 2006, să atingă nivelul unei suplimentari cu 40%⁴. Distribuția între cele trei instrumente de pre-aderare trebuie determinată în funcție de nevoile specifice și de capacitatea de absorbție a fiecărei țări.

4. STATUTUL DE OBSERVATOR

Bulgaria și România participă deja la un număr de comitete și agenții ale Comunității⁵. În „Documentul privind strategia”, se afirmă că, după semnarea Tratatului de aderare, trebuie să se acorde statelor în curs de aderare posibilitatea să participe în continuare, oricare ar fi

⁴ aceasta creștere va lua ca linie de baza asistența medie acordată prin PHARE/ISPA/SAPARD celor două țări în perioada 2001-2003

⁵ Vezi comunicarea Comisiei din 20.12.99 privind “Participarea țărilor candidate la programele comunitare, agenții și comitete”, COM (1999) 710 final

posibilitatea legală, ca observatori în comitetele create prin procedura comitologică și în toate celelalte comitete. Comisia consideră, de asemenea, că statele în curs de aderare trebuie să fie capabile să participe cel puțin ca observatori în structurile relevante ale tuturor agențiilor comunitare. Principiile generale și detaliile acestei participări vor trebui definite într-o etapă ulterioară. Aceste prevederi se aplică, de asemenea, Bulgariei și României.

5. MONITORIZARE

Bulgaria și România au închis provizoriu multe capitole, pe baza datei de 1 Ianuarie 2007 ca data indicativă de aderare. Este deosebit de important pentru țările candidate și pentru UE să monitorizeze atent implementarea acestor angajamente și a progresului în reforma economică.

În acest scop, trebuie utilizate sistematic structurile Acordului European, pentru trecerea în revistă a progresului realizat în implementarea priorităților Parteneriatului de Aderare și ale Planurilor de acțiune privind capacitatea administrativă și judiciară. Sub-comitetele oferă posibilitatea de trecere în revistă a implementării priorităților Parteneriatului de Aderare, precum și a progreselor privind armonizarea, implementarea și respectarea legislației. Structurile Acordului European rămân separate de procesul de negociere.

Misiunile de evaluare s-au dovedit a fi un mecanism util în anumite domenii și ar putea fi continuate.

Comisia va continua să elaboreze Rapoartele sale periodice, până la îndeplinirea de către Bulgaria și România a criteriilor de aderare. Rapoartele viitoare vor include o evaluare a implementării foilor de parcurs.

6. PARTENERIATUL DE ADERARE REVIZUIT

Comisia va propune pentru Bulgaria și România Parteneriate de Aderare revizuite în conformitate cu constatările din Raportul periodic 2002 și cu foile de parcurs. Parteneriatele de aderare vor continua să identifice, pe baza analizelor din Rapoartele periodice, domeniile prioritare pentru activitatea viitoare. Ele vor fi complementare foilor de parcurs și, împreună, vor fi instrumentele principale de ghidare a activității Bulgariei și României, în vederea pregătirii pentru aderarea la UE.

7. TRASEUL DE AICI ÎNAINTE

Foile de parcurs, elaborate în acest document, și metodologia schițată mai sus, reprezintă un ghid care va permite Bulgariei și României finalizarea pregătirilor pentru aderarea la UE și închiderea cu succes a negocierilor. Foile de parcurs demonstrează angajamentul Uniunii Europene de a lucra cu Bulgaria și România, cu mijloace de sprijin suplimentare, în vederea atingerii obiectivului comun de aderare la Uniunea Europeană. Bulgaria și România au stabilit anul 2007 ca data indicativă de aderare și aceasta dată a fost andosată de Consiliul European de la Bruxelles. Pe baza principiilor care au ghidat de la început negocierile de aderare, Comisia va sprijini puternic eforturile Bulgariei și României pentru atingerea acestui obiectiv.

FOAIA DE PARCURS PENTRU ROMÂNIA

1. INTRODUCERE

Analiza din Raportul periodic pe anul 2002 privind progresele înregistrate de România în îndeplinirea criteriilor pentru aderare arată că România a făcut progrese în îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga:

- România continuă să îndeplinească criteriile politice. Ca urmare, în timp ce eforturile trebuie să fie sprijinite într-un număr de domenii, foaia de parcurs nu are în vedere probleme legate de acest criteriu.
- Deși România a continuat să facă progrese pentru a deveni o economie de piață funcțională, nu îndeplinește încă criteriile economice de la Copenhaga. Din acest motiv, foaia de parcurs se concentrează asupra pașilor rămași pe care România trebuie să-i facă pentru a îndeplini acest criteriu.
- România nu îndeplinește încă în totalitate criteriile legate de acquis. În vederea terminării cu succes a pregătirilor, România trebuie să continue eforturile pentru transpunerea și punerea în aplicare a acquis-ului.

România trebuie să continue reforma administrației publice și în domeniul judiciar, în vederea obținerii nivelului necesar al capacității administrative și judiciare. Foaia de parcurs urmărește să sprijine eforturile României de a îndeplini criteriile rămase pentru aderare, prin identificarea sarcinilor pe care le are înaintea. Un accent special se pune pe capacitatea administrativă și juridică necesară pentru a implementa acquis-ul și pe reforma economică.

2. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ȘI JUDICIARĂ

2.1. Capacitatea administrativă

Raportul periodic pe 2002 privind România ajunge la concluzia că în timp ce „România a făcut progrese serioase în ceea ce privește adoptarea acquis-ului (...) în multe domenii, a existat o diferență din ce în ce mai mare între progresul în transpunerea legislației și capacitatea limitată a administrației române de a implementa și aplica legislația nou adoptată. Întreaga *capacitate a administrației publice* de a implementa acquis-ul rămâne limitată și reprezintă o constrângere majoră în ceea ce privește pregătirile României pentru aderare. Aceste temeri se extind dincolo de adoptarea acquis-ului și se aplică, de asemenea, managementului asistenței financiare primite din partea Comisiei Europene”.

În același timp, Raportul periodic pe anul 2002 recunoaște faptul că au avut loc importante dezvoltări în ceea ce privește lansarea unei reforme a administrației publice românești. Aceste inițiative, dacă sunt susținute și sprijinite de o strategie clară, ar putea contribui semnificativ la îmbunătățirea calității administrației publice din România.

Raportul periodic pe 2002 și Parteneriatul pentru Aderare pe 2001 identifică mai multe domenii cheie care ar trebui să fie luate în considerare ca prioritate pentru reformă:

- dezvoltarea cadrului acțiunii guvernamentale definite prin Legea din 1999 privind funcționarii publici, prin adoptarea și implementarea legislației secundare necesare;
- asigurarea faptului că legislația pentru funcționarii publici este aplicată efectiv în practică prin elaborarea mecanismelor de implementare;
- definirea mecanismelor pentru a asigura independența politică și responsabilitatea funcționarilor publici;
- îmbunătățirea prevederilor atât pentru instruirea inițială, cât și pentru cea pe parcursul duratei serviciului;
- stabilirea unei structuri a carierei pe baza transparenței promovărilor și evaluărilor;
- introducerea elementelor managementului modern al resurselor umane; și
- întărirea structurilor administrative în vederea asigurării faptului că România are capacitatea pentru a utiliza deplin și efectiv fondurile Comisiei Europene.
- dezvoltarea în continuare a cadrului legislativ și a capacității administrative pentru a proteja interesele financiare ale Comunității împotriva fraudei și corupției.

Raportul periodic pe 2002 constată de asemenea că ar trebui luate măsuri pentru a îmbunătăți procesul legislativ și, în mod special, că ar trebui limitat procesul de legiferare prin ordonanțe și ordonanțe de urgență.

Sprijinul suplimentar Phare pentru reforma administrației publice va fi acordat pentru a oferi asistență în implementarea reformelor specifice identificate mai sus.

2.2 Capacitatea judiciară

În timp ce Raportul periodic 2002 constată progrese în anumite domenii legate de funcționarea sistemului judiciar, el a exprimat mai multe temeri serioase și a identificat domenii prioritare pentru reformă:

- necesitatea măsurilor pentru garantarea independenței efective a sistemului judiciar;
- sistemul de recurs în anulare ar trebui să fie revizuit în conformitate cu Convenția Europeană a Drepturilor Omului și cu scopul de a re-impune principiul siguranței legale;
- elaborarea unei strategii cuprinzătoare pentru a îmbunătăți funcționarea sistemului judiciar (elementele cheie ale strategiei ar trebui să fie măsurile practice de a garanta independența deplină, pentru a intensifica etica, instruirea și profesionalismul judecătorilor, procurorilor și profesiilor din domeniul legislativ și pentru a îmbunătăți organizarea internă a Curții și de a realiza coordonarea mai eficientă între agențiile de stat responsabile cu probleme judiciare).

Odată ce o strategie cuprinzătoare de reformă, incluzând un plan de acțiune, a fost dezvoltată și finalizată, vor fi dezvoltate proiecte Phare pentru a implementa reformele specifice.

3. REFORMA ECONOMICĂ

Raportul periodic pe anul 2002 a concluzionat că România a continuat să facă progrese către o economie de piață funcțională, pentru care perspectivele de realizare s-au îmbunătățit. Implementarea susținută și deplină a măsurilor planificate și finalizarea reformelor avute în vedere ar permite României să facă față pe termen mediu presiunii concurențiale și forțelor pieței din cadrul Uniunii.

O serie de realizări însemnate în materie de stabilizare macroeconomică au fost înregistrate în ultimii ani. Aplicarea unui mix mai adecvat de politici macroeconomice are ca rezultat scăderea inflației, pe fondul reluării creșterii economice și menținerii unei poziții externe sustenabile. Au fost făcute progrese considerabile în procesul de creare a instituțiilor necesare unei economii de piață. Reforma în curs a sectorului bancar, îmbunătățirile succesive aduse cadrului de supraveghere și reglementare a piețelor financiare și progresele în privatizare au întărit progresiv disciplina financiară a întreprinderilor. Liberalizarea prețurilor și a comerțului, cumulată pe parcursul anului trecut cu ajustarea semnificativă a tarifelor la energie și reforme importante ale sistemului fiscal au creat condițiile pentru o alocare mai eficientă a resurselor. Restructurarea avansează într-o serie de sectoare.

Pentru ca autoritățile să poată consolida aceste progrese, Raportul periodic a identificat un set de priorități concrete. În mod deosebit, autorităților li s-a solicitat să asigure un trend de stabilitate macroeconomică bazat pe continuarea procesului dezinflaționist, pe menținerea unui mix adecvat de politici macroeconomice și susținerea acestuia prin impunerea disciplinei financiare. În acest sens, angajamentele de limitare a cheltuielilor salariale în sectorul de stat trebuie respectate, iar creșterea masivă recentă a masei monetare și a creditelor necesită o monitorizare atentă și pregătirea pentru a întreprinde acțiuni prompte. Impunerea disciplinei financiare necesită îmbunătățirea administrației fiscale și respectarea obligațiilor fiscale, aplicarea consecventă și transparentă a măsurilor recente de reducere a arieratelor consumatorilor de energie, utilizarea fermă și transparentă a legislației recent aprobate de accelerare a privatizării și determinarea de a lichida întreprinderile producătoare de pierderi. Finalizarea privatizării în sectorul bancar, continuarea reformei în domeniul cheltuielilor publice și al procedurilor bugetare și asigurarea implementării cadrului legal și de supraveghere îmbunătățit ar sprijini, de asemenea, edificarea unei economii funcționale de piață și dezvoltarea capacității României de a face față presiunii concurențiale și forțelor pieței din cadrul Uniunii.

Pentru a evalua realizarea acestor progrese, Comisia va urmări în mod special evoluțiile pozitive din următoarele domenii:

- Rata inflației;
- Evoluția arieratelor inter-întreprinderi;
- Cheltuielile salariale în sectorul de stat;
- Ratele de încasare a facturilor la energie și ajustarea prețurilor reglementate funcție de evoluția costurilor;
- Reforma reglementărilor fiscale și a administrației fiscale;
- Reforma procedurilor bugetare și a cheltuielilor publice;
- Eficiența procedurilor de faliment;

- Dezvoltarea intermedierei financiare și a sectorului financiar nebancaar;
- Respectarea dreptului de proprietate;
- Numărul de tranzacții și prețurile terenurilor agricole;
- Progresele în restructurarea întreprinderilor de stat, inclusiv finalizarea aplicării planurilor de restructurare, privatizarea entităților viabile și lichidarea celor neviabile;
- Finalizarea privatizării în sectorul bancaar;
- Volumul și calitatea investițiilor publice, inclusiv infrastructura, educația, protecția mediului și sănătatea;
- Reducerea ajutorului de stat direct și indirect.

4. CAPITOLELE DE *ACQUIS* COMUNITAR

Capitolul 1: Libera circulație a mărfurilor

România trebuie să depună eforturi suplimentare pentru intensificarea procesului de aliniere în acest domeniu. Capacitatea administrativă trebuie consolidată și, în anumite domenii, structurile necesare trebuie finalizate. Negocierile la acest capitol continuă. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt

Asigurarea transunerii tuturor Directivelor Noii Abordări și alinierea totală a textelor cu legislația CE. De asemenea, trebuie asigurată alinierea sistemului român de standardizare la sistemul european de standardizare și transpunerea tuturor standardelor europene armonizate în standarde românești.

Realizarea unei analize complete a întregii legislații din domeniile nearmonizate în vederea verificării conformității cu articolele 28-30 din Tratatul CE.

Pregătirea administrației și a agenților economici din domeniul alimentaar pentru aplicarea principiilor pe care se sprijină sistemul CE de securitate alimentaară.

Pe termen mediu

Finalizarea armonizării cu *acquis*-ul sectorial pentru domeniile guvernate de Directivele Vechii Abordări.

Îmbunătățirea capacității administrative globale pentru implementarea *acquis*-ului cu privire la produsele industriale.

În privința securității alimentare: este necesară dezvoltarea capacității instituționale a laboratoarelor și a organismelor de evaluare a conformității; restructurarea sistemului de control al alimentelor; eliminarea sistemului de autorizare anterior comercializării produselor

alimentare; alocarea de resurse sporite (atât echipament, cât și personal) pentru îmbunătățirea serviciilor de control.

Consolidarea capacității administrative în ceea ce privește infrastructura de evaluare a conformității.

Până la momentul aderării

Se va avea în vedere modificarea legislației din domeniile nearmonizate pentru asigurarea conformității cu articolele 28-30 din Tratatul CE.

Este necesară includerea unei clauze cu privire la recunoașterea reciprocă în fiecare act normativ al legislației românești cu privire la mărfuri.

Se impune adoptarea normelor de implementare în domeniul achizițiilor publice.

Capitolul 2: Libera circulație a persoanelor

România trebuie să depună eforturi suplimentare pentru înlăturarea lacunelor identificate în domeniul recunoașterii reciproce, mai ales în privința programelor și instruirii. România se află în cursul procesului de înființare a structurilor administrative necesare, iar aceste eforturi vor trebui menținute. România va trebui, de asemenea, să se pregătească, în timp util, pentru îndeplinirea obligațiilor financiare și administrative ce vor rezulta din aplicarea regulilor privind coordonarea reglementărilor privind securitatea socială. Negocierile pentru acest capitol vor continua. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt

Legislația asupra recunoașterii profesionale reciproce (în general) și în special cea cu privire la asistenți medicali, medici, dentiști, moașe și farmaciști necesită a fi reanalizate pentru a remedia lipsurile identificate.

Pe termen mediu

România trebuie să se asigure că legislația este aliniată cu reglementările comunitare în special în privința naționalității, reședinței și limbii.

Legea privind regimul străinilor trebuie modificată în concordanță cu *acquis*-ul comunitar.

România trebuie să își alinieze legislația la *acquis*-ul comunitar în domeniul egalității de tratament și permiselor de muncă.

Este necesară întărirea serviciilor publice de ocupare în vederea participării la rețeaua EURES. Accentul trebuie să fie pus pe instruirea personalului în domeniul limbilor străine.

Se impune dezvoltarea structurilor administrative în domeniul sistemelor de securitate socială.

Capitolul 3 : Libera circulație a serviciilor

România trebuie să depună eforturi suplimentare pentru finalizarea alinierii în materie legislativă, pentru întărirea capacității administrative și pentru stabilirea unei evidențe eficiente a supravegherii. Continuarea progreselor în ceea ce privește cadrul instituțional al supravegherii financiare este necesară încă în domeniul asigurărilor și valorilor mobiliare. Procesul de *screening* al legislației românești în domeniul serviciilor nefinanciare ar trebui să înceapă cât de curând posibil. Negocierile cu România în legătură cu acest capitol nu au fost încă demarate.

Pe termen mediu

În sectorul asigurărilor, continuarea restructurării și completarea cadrului legal vor fi necesare (în special cu privire la asigurarea autovehiculelor).

Este necesară asigurarea de resurse umane adecvate pentru implementarea noii legislații adoptate în domeniul pieței valorilor mobiliare.

Se impune alinierea completă a legii privind protecția datelor la *acquis*-ul comunitar, acordându-se o atenție deosebită normelor de implementare.

Capitolul 4: Libera circulație a capitalurilor

România trebuie să-și intensifice eforturile pentru alinierea legislației în acest domeniu. Revizuirea cadrului legal în domeniul spălării banilor trebuie să continue. Negocierile asupra acestui capitol continuă. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt

Trebuie să fie eliminate restricțiile la investițiile directe făcute în România, cu privire la prevederile discriminatorii din anumite reglementări sectoriale.

Este necesară implementarea sistemului de identificare a clienților la deschiderea conturilor la instituțiile de credit.

Trebuie adoptată legislația cu privire la organizarea și funcționarea sistemelor de plăți.

Pe termen mediu

Este necesară implementarea Convenției europene privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii.

Trebuie înlăturată orice constrângere asupra dezvoltării liberei circulații a capitalurilor pe o piață concurențială.

Capitolul 5: Dreptul societăților comerciale

România trebuie să depună eforturi suplimentare pentru reducerea nivelului pirateriei și al contrafacerii. Este necesară continuarea transpunerii legislației comunitare în ceea ce privește Grupările de interes economic, ca și prevederile asupra recunoașterii hotărârilor judecătorești străine în materie civilă și comercială. Negocierile asupra acestui capitol au fost

închise provizoriu. Trebuie asigurată respectarea angajamentelor asumate în procesul de negociere. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen mediu

Trebuie continuată alinierea legislației pentru transpunerea Directivei asupra dreptului de proprietate intelectuală în societatea informațională și a Directivei privind drepturile de revânzare.

Sunt necesare progrese în privința personalului, bugetelor și raportărilor statistice pentru Oficiul Român pentru Drepturile de Autor și Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci.

Pentru depistarea bunurilor contrafăcute, sunt necesare noi progrese în privința implementării controlului la frontieră și întăririi cooperării între diferitele agenții responsabile cu aplicarea legislației.

România trebuie să întărească rețeaua inter-instituțională pentru realizarea progreselor în lupta împotriva pirateriei și contrafacerii.

Capitolul 6: Concurența

România trebuie să depună eforturi suplimentare pentru întărirea continuă a capacității instituționale și pregătirii personalului atât în cadrul Consiliului Concurenței, cât și în cadrul Oficiului Concurenței. Este necesară abordarea problemelor generate de alinierea schemelor de ajutoare de stat incompatibile cu acquis-ul, precum și punerea în aplicare a regulilor concurențiale cu privire la schemele de ajutor care nu au fost notificate, precum și cu privire la ajutorul existent. Negocierile la acest capitol se află în curs de desfășurare. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt:

Este necesară îmbunătățirea cooperării între Consiliul Concurenței și Oficiul Concurenței și întărirea responsabilităților acestor două autorități în relațiile cu ministerele din România și cu celelalte autorități relevante.

Legislația din domeniul concurenței trebuie să prevaleze asupra oricărei legislații anti-concurențiale. În special, autorităților din domeniul concurenței trebuie să li se acorde dreptul de a se opune legislației în baza căreia este acordat ajutorul de stat.

În domeniul legislației anti-trust, este necesară abrogarea cerinței notificării individuale și concentrarea resursele asupra cazurilor care reprezintă cele mai serioase distorsionări ale concurenței. Este necesară o abordare pro-activă, inclusiv efectuarea de investigații din oficiu, precum și o politică de sancționare cu caracter preventiv.

Se impune completarea cadrului legislativ cu privire la normele substanțiale de implementare a ajutorului de stat. Este nevoie de îmbunătățirea expertizei și ameliorarea calității deciziilor pronunțate în domeniul ajutorului de stat, precum și de creșterea transparenței ajutorului de stat.

Este necesară îmbunătățirea evidențierii acordării ajutorului de stat. Se impune o abordare fermă și pro-activă pentru a asigura aplicarea și îndeplinirea efectivă a regulilor ajutorului de stat, inclusiv în privința ajutorului care nu a fost notificat, a ajutorului existent, precum și a legislației conform căreia autoritățile, la diferite niveluri, acordă ajutorul de stat.

Este necesară sporirea transparenței pentru ajutorul de stat acordat în sectorul oțelului, ca și pentru ajutorul acordat sub formă de scutire/reducere de taxe fiscale. Se vor fixa plafoane pentru aceste ajutoare de stat.

Se impune creșterea gradului de conștientizare de către autoritățile din cadrul administrației care acordă ajutorul de stat în privința politicilor și a reglementărilor legislative din acest domeniu.

Pe termen mediu

Sunt necesare eforturi în privința pregătirii, în special în sistemul judiciar.

Se impune creșterea gradului de cunoaștere a reglementărilor, în special de către cei care acordă ajutorul de stat, de către membrii comunității de afaceri și ai sistemului judiciar.

Capitolul 7: Agricultură

România va trebui să facă eforturi suplimentare în vederea întăririi capacității administrative pentru implementarea acquis-ului, în special în sectoarele veterinar și fitosanitar, precum și în scopul accelerării reformelor structurale în sectoarele agriculturii și al produselor agro-alimentare.

Investiții importante sunt necesare pentru a completa reforma cadastrului și înregistrarea titlurilor de proprietate în registrele de carte funciară.

În cadrul acestui capitol, România a deschis negocierile numai în ceea ce privește aspectelor referitoare la domeniile fitosanitar și veterinar. Se vor avea în vedere următoarele măsuri-cheie:

Pe termen mediu

Noua politică a statului privind sprijinirea agriculturii va trebui să se concentreze mai mult pe dezvoltarea unei politici agricole orientată către piață și care să pună accent pe dezvoltarea rurală.

Se are în vedere și sporirea personalului și a altor resurse, pentru a permite implementarea integrală a acquis-ului recent transpus în sectorul agricol.

În ceea ce privește aspectele orizontale, eforturi suplimentare sunt necesare în privința cadastrului agricol, a organizațiilor inter-profesionale, a politicii în domeniul calității, precum și în privința Rețelei de Informare Contabilă Agricolă și în vederea înființării Sistemului Integrat de Administrație și Control (în special a sistemului de identificare a parcelelor de teren).

De asemenea, este necesară elaborarea normelor metodologice a nou adoptatei legi a viei și vinului, (în special a normelor privind registrul viticol).

Pentru a completa transpunerea acquis-ului în domeniul veterinar, se va avea în vedere alocarea suplimentară a unor resurse umane și financiare către Agenția Națională Sanitar Veterinară.

Capitolul 8: Pescuitul

Măsurile ulterioare în acest domeniu vor trebui să urmărească implementarea recent adoptatei legislații privind funcționarea principalelor structuri administrative. Negocierile privind acest capitol au fost închise provizoriu, dar este necesar să se asigure respectarea angajamentelor asumate în acest proces. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt

Clarificarea reponsabilităților între Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, și Ministerul Apelor și Protecției Mediului.

Pe termen mediu

Recrutarea de personal suplimentar pentru Departamentul privind politica pescuitului din cadrul Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor (MAAP).

Întărirea activităților de control, accentul urmând să cadă pe instruirea inspectorilor de pescuit, pe furnizarea echipamentelor necesare, precum și pe creșterea numărului de inspectori pentru controlul pescuitului maritim.

Transpunerea reglementărilor în domeniul gestionării și controlului resurselor.

Transpunerea reglementărilor comunitare privind gestionarea fondurilor structurale și înființarea Oficiului Fondurilor Structurale, în cadrul MAAP.

Transpunerea legislației comunitare privind organizarea pieței de pescuit și înființarea unei Agenții de Plată.

Capitolul 9: Politica în domeniul transporturilor

Eforturile României în acest domeniu trebuie să vizeze dezvoltarea instituțiilor responsabile cu implementarea noii legislații, precum și asigurarea fondurilor necesare pentru realizarea investițiilor de amploare impuse de cerințele acquis-ului. De asemenea, sunt necesare măsuri suplimentare care să vizeze: implementarea acquis-ului fiscal și tehnic/social în domeniul transportului rutier, transpunerea și implementarea acquis-ului în domeniul aviației și sectorului maritim, îmbunătățirea substanțială a siguranței înregistrării maritime, restructurarea flotei apelor interioare, în scopul îndeplinirii standardelor europene, precum și întărirea autorității pentru siguranța maritimă și garantarea independenței acesteia.

Negocierile în cadrul acestui capitol sunt în curs, iar măsurile-cheie vor include

Pe termen scurt

Să se asigure că inspecția sistemului de vehicule rutiere nu va crea nici o discriminare *de facto* între transportatorii și/sau vehiculele românești și cele CE.

Să se întărească Autoritatea pentru siguranța maritimă, asigurându-se în același timp și independența acesteia.

La data aderării

Să se definitiveze restructurarea transportatorului național aerian.

Să se deschidă traficul internațional, rețeaua de drumuri principale, care să respecte acquis-ul comunitar privind greutatea și dimensiunile, înainte de modernizarea sa totală (chiar și acolo unde acest lucru ar presupune folosirea secțiunilor de drumuri secundare nemodernizate, pentru încărcare și descărcare) și fără să se impună măsuri restrictive pentru accesul pe drumurile nemodernizate.

Să se asigure alinierea flotei române de transport la acquis-ul UE prin restructurarea flotei apelor interioare conform normelor tehnice ale UE, prin aplicarea strictă a acquis-ului în ceea ce privește securitatea maritimă (și îmbunătățirea siguranței înregistrării sub pavilion românesc) și prin implementarea acquis-ului tehnic, social, al siguranței și al mediului în domeniul transportului rutier.

Capitolul 10: Impozitarea

România ar trebui să-și intensifice eforturile pentru transpunerea completă a acquis-ului, ca și pentru întărirea capacității de implementare și aplicare. În cadrul reformelor administrative, un accent deosebit trebuie pus pe îmbunătățirea colectării de venituri și a sistemelor de rambursare, precum și pe reducerea fraudei ocazională de rambursarea TVA. Negocierile pentru acest capitol continuă. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt

Continuarea transunerii legislației referitoare la TVA, acordându-se o importanță deosebită reducerii ariei scutirilor și introducerii schemelor speciale de TVA.

Este de asemenea necesar un efort major în legătură cu alinierea legislației referitoare la accize.

Adoptarea regimului suspensiv al accizelor (în special a prevederilor cu privire la antrepozitele fiscale).

Dezvoltarea și adoptarea unui Cod de Etică.

Pe termen mediu

Să se asigure compatibilitatea cu Codul de Conduită al Impozitării afacerilor .

Creșterea capacității administrative a administrației financiare.

Capitolul 11: Uniunea economică și monetară

România ar trebui să-și intensifice eforturile pentru urmărirea alinierii legislației sale la acquis-ul comunitar în acest domeniu. Negocierile pentru acest capitol au fost închise provizoriu. O atenție sporită trebuie acordată respectării angajamentelor luate în timpul negocierilor. Măsurile-cheie includ:

Pe termen mediu

Alinierea legislației la prevederile acquis-ului referitoare la independența băncii centrale, interzicerea accesului privilegiat al autorităților din sectorul public la instituțiile financiare și interzicerea finanțării directe a sectorului public.

Armonizarea deplină a statisticilor financiare guvernamentale cu cerințele ESA 95.

Capitolul 12: Statistică

România ar trebui să-și concentreze eforturile pe modernizarea metodologiilor statistice și îmbunătățirea calității și acurateții datelor. De asemenea, trebuie să fie dezvoltată capacitatea personalului din cadrul direcțiilor de statistică și să se urmărească ca această capacitate să fie menținută în viitor. Negocierile pe acest capitol au fost provizoriu închise. Trebuie acordată atenție asigurării respectării angajamentelor asumate în acest proces. Măsurile-cheie includ:

Pe termen scurt

Dezvoltarea calității și ariei de acoperire a statisticii în domeniul macro-economic.
Definirea mai clară a sarcinilor și responsabilităților celor opt birouri regionale principale.

Pe termen mediu

Introducerea sistemului Intrastat.

Definirea strategiei pe termen lung pentru dezvoltarea statistică.

Modernizarea și dezvoltarea continuă a capacității în domeniul tehnologiei informației.(IT)

Este necesară continuarea pregătirii personalului de la nivel central și regional în vederea utilizării eficiente a echipamentului și a aplicațiilor de software.

Capitolul 13: Politica socială și ocuparea forței de muncă

România ar trebui să-și concentreze eforturile pentru adoptarea unui nou cod al muncii, pentru continuarea transpunerii și implementarea acquis-ului referitor la sănătatea și siguranța la locul de muncă, continuarea promovării *incluziunii sociale*, alinierea deplină a legislației anti-discriminare cu acquis-ul comunitar care protejează drepturile femeilor însărcinate și asigură accesul liber la munca pe timpul nopții. De asemenea, se impune îmbunătățirea cooperării inter-instituționale, descentralizarea responsabilităților sociale la nivel local, organizarea bugetară, și asigurarea unui număr adecvat de personal și a unei pregătiri profesionale corespunzătoare. Negocierile pe acest capitol au fost provizoriu închise. Trebuie acordată atenție asigurării respectării angajamentelor asumate în acest proces. Măsurile-cheie includ:

Pe termen scurt

Adoptarea unui nou cod al muncii.

Clarificarea repartizării responsabilităților la nivel local și între nivelele locale și nivelul național în ceea ce privește implementarea legislației referitoare la asistență și protecție socială.

Transpunerea și implementarea noii directive europene privind regimul tutunului.

Implementarea priorităților și angajamentelor cuprinse în Evaluarea Comună asupra Priorităților din domeniul Politicii de Ocupare a forței de muncă (JAP).

Pe termen mediu

Transpunerea completă a acquis-ului comunitar în ceea ce privește sănătatea și siguranța la locul de muncă și legislația muncii. Îmbunătățirea capacității de implementare și aplicare în special pentru inspectoratele de muncă.

În ceea ce privește tratamentul egal pentru bărbați și femei, se impune alinierea legislației cu acquis-ul referitor la sarcina probei, protecția drepturilor femeilor însărcinate și liberul acces la munca pe timp de noapte.

Transpunerea completă a acquis-ului comunitar în domeniul anti-discriminării, în particular în ceea ce privește discriminarea indirectă și obligația administrării probei.

Întărirea capacității administrative a partenerilor sociali, îndeosebi în ceea ce privește noile politici inclusiv politica privind ocuparea forței de muncă și incluziunea socială.

Promovarea dialogului social autonom în special la nivel sectorial și în cadrul întreprinderilor mici și mijlocii cu scopul de a îmbunătăți aria de acoperire a acestuia.

Asigurarea unei capacități adecvate pentru administrarea proiectelor tip Fondul Social European, care prefigurează Fondurile Structurale.

Dezvoltarea unei abordări comune la nivel național în ceea ce privește *incluziunea socială*, în concordanță cu orientările UE. O deosebită prioritate trebuie acordată dezvoltării statisticii sociale în domeniul sărăciei și al excluderii sociale.

Reorganizarea la nivel național a sistemului de control și supraveghere a bolilor transmisibile în scopul armonizării acestuia cu acquis-ul comunitar și pentru intensificarea pregătirii personalului din domeniu.

Asigurarea dezvoltării unui sistem informatic în domeniul sănătății, la standarde comunitare.

Capitolul 14: Energia

România va trebui să depună în continuare eforturi deosebite pentru abordarea problemelor structurale cu care se confruntă sectorul: neîncasarea facturilor energetice, restructurarea Termoelectrica precum și îmbunătățirea eficienței energetice în tot sistemul energetic.

De asemenea, trebuie să se treacă de la actuala politică energetică, -orientată spre producție-, către o politică energetică bazată pe economisirea energiei. România trebuie să ia măsurile necesare în scopul asigurării implementării integrale și în termen a legislației în sectorul energetic, precum și pentru întărirea capacității administrative a noilor instituții înființate (în

particular autoritățile de reglementare a energiei, agenția pentru eficiență energetică și autoritatea pentru siguranță nucleară).

România trebuie să asigure conformitatea cu procedurile și cerințele Euratom și să întreprindă toate măsurile pentru constituirea progresivă a stocurilor de țiței și produse petroliere.

Negocierile la acest capitol continuă. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt

Remediarea problemei nivelului redus al salariilor personalului CNCAN, care a condus la o fluctuație continuă de personal.

Găsirea unei soluții pentru problema deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear ars.

Îmbunătățirea nivelului colectării facturilor energetice, precum și a colectării arieratelor datorate companiilor de utilități energetice.

Urmărirea unei politici de introducere a transparenței și înlăturarea distorsiunilor din prețurile energiei, astfel ca toate prețurile energiei să acopere costurile.

Promovarea în continuare a utilizării resurselor regenerabile; alinierea cu acquis-ul din domeniul eficienței energetice și dezvoltarea unei politici pro-active în vederea reducerii intensității energetice a economiei României, prin promovarea eficienței energetice la toate nivelurile ciclului energetic.

Pe termen mediu

Continuarea eforturilor de restructurare în sectorul carbonifer.

Asigurarea conformității cu acquis-ul în sectorul huilei.

În sectorul nuclear, continuarea programelor de îmbunătățire a securității nucleare, acordându-se o atenție specială recomandărilor din Status Report 2002.

Constituirea stocurilor de țiței/produse petroliere în conformitate cu calendarul progresiv.

Continuarea implementării unei politici de eficiență energetică care să vizeze reducerea intensității energetice a economiei României, incluzând promovarea utilizării energiei regenerabile.

Capitolul 15: Politica Industrială

România își va focaliza eforturile pentru finalizarea procesului de privatizare, într-o manieră transparentă, atrăgând investiții prin simplificarea și stabilizarea mediului de afaceri, precum și prin dezvoltarea capacității administrative și a structurilor necesare pentru implementarea Strategiei de politică Industrială. Trebuie acordată o mare atenție faptului ca politica de restructurare să fie implementată într-o manieră conformă cu acquis-ul din domeniul concurenței și a ajutorului de stat, astfel încât să se creeze firme competitive, eficiente.

Negocierile la acest capitol au fost închise provizoriu.

Capitolul 16: IMM

România ar trebui să își concentreze eforturile pe implementarea completă a Planului de Acțiune pentru eliminarea barierelor cu care se confruntă IMM-urile și să realizeze

îmbunătățirile necesare mediului legal și administrativ. Ar trebui implementată Carta Europeană pentru micile întreprinderi. De asemenea, ar trebui luate măsuri pentru asigurarea coordonării acțiunilor diferitelor instituții implicate. Negocierile la acest capitol au fost închise provizoriu. Atenție deosebită trebuie acordată îndeplinirii angajamentelor asumate pe parcursul acestui proces.

Capitolul 17: Știință și cercetare

România trebuie să-și canalizeze eforturile viitoare către întărirea capacității administrative și a infrastructurii în domeniul cercetării, pentru a maximiza beneficiile ce vor rezulta în urma participării la Programele Cadru comunitare, inclusiv Programul Cadru 6 (2002-2006), pentru care a fost deja semnat acordul de asociere. Negocierile pentru acest capitol au fost închise provizoriu. Trebuie avută în vedere respectarea angajamentelor asumate în procesul de negociere.

Capitolul 18: Educația, formarea profesională și tineretul

România va trebui să-și concentreze viitoarele eforturi asupra finalizării alinierii la acquis și să facă astfel încât măsurile de reformă să fie sprijinite de fonduri la un nivel adecvat. Negocierile la acest capitol sunt închise provizoriu. Trebuie acordată atenție respectării angajamentelor asumate în cursul acestora. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt

Clarificarea unor aspecte ale legislației secundare aprobate în octombrie 2001, în vederea alinierii depline la Directiva privind educația copiilor lucrătorilor migranți (definirea beneficiarilor și predarea gratuită a limbii române).

Pe termen mediu

Extinderea învățământul școlar obligatoriu de la 8 la 9 ani.

Elaborarea unui plan general de reformă a sistemului educațional.

Dezvoltarea unui sistem structurat de formare profesională, în special în ceea ce privește formarea profesională continuă.

Capitolul 19: Telecomunicații și Tehnologia Informației

România trebuie să își concentreze eforturile în direcția dezvoltării unei administrații de reglementare eficiente și independente, precum și pe adoptarea legislației de implementare. Este necesară continuarea transpunerii acquis-ului actualizat și finalizarea procedurilor de implementare cât de curând posibil. Negocierile la acest capitol au fost închise provizoriu. Trebuie acordată atenție asigurării faptului că angajamentele asumate în procesul de negocieri sunt respectate.

Pe termen scurt

Eforturi de construcție instituțională pentru a se asigura că autoritatea de reglementare își va putea îndeplini atribuțiile în timp util în contextul liberalizării pieței de telefonie fixă.

Creșterea nivelului de pregătire a personalului și a investițiilor financiare pentru asigurarea capacității administrative adecvate în ceea ce privește autoritatea de reglementare.

Capitolul 20: Cultura și audiovizualul

România va trebui să-și concentreze viitoarele eforturi în vederea efectuării ultimelor modificări legislative și va trebui să continue să-și consolideze capacitatea administrativă. Negocierile la acest capitol continuă. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt

Garantarea faptului că restructurarea operată în cadrul Ministerului Culturii și Cultelor, în ceea ce privește problemele audiovizuale, nu va afecta capacitatea instituțională a României de a asigura o aliniere legislativă efectivă și o implementare corectă a proiectului Phare.

Dezvoltarea capacității Consiliului Național al Audiovizualului de a aplica noua lege a audiovizualului.

Organizarea unor cursuri specializate de pregătire pentru personalul Consiliul Național al Audiovizualului.

Pe termen mediu

Stabilirea și consolidarea mecanismelor de reglementare, în vederea implementării depline a acquis-ului audiovizual, începând cu momentul aderării.

Capitolul 21: Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale

România trebuie să-și concentreze eforturile asupra proiectării sistemului de management și implementare a fondurilor structurale. O atenție deosebită trebuie acordată pentru clarificarea rolului nivelului regional și pentru întărirea cooperării interministeriale și a parteneriatului. Trebuie stabilite sistemele și procedurile de monitorizare, management și control financiar. Este necesară îmbunătățirea semnificativă a capacității administrative în ceea ce privește programarea, inclusiv identificarea și pregătirea proiectelor. Negocierile pentru acest capitol continuă. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen mediu

Continuarea eforturilor pentru elaborarea unei politici de coeziune clară și consolidată.

Dezvoltarea, în domeniul programării, a capacității de selectare, dezbateri și clarificare a priorităților de dezvoltare, atât la nivel național cât și la nivel regional.

Îmbunătățirea coordonării și cooperării între ministere, precum și între agenții relevante și partenerii economici și sociali.

Planul Național de Dezvoltare trebuie să fie coordonat cu procesul de stabilire a Bugetului Național și cu procesul de elaborare a politicilor, care să includă programarea și finanțarea bugetară multi-anuală.

Examinarea atât a aspectelor legislative cât și a aspectelor administrative care se referă la cerințele comunitare pentru managementul și controlul financiar (funcțiile de control și audit, mobilizarea și circulația fluxurilor financiare, co-finanțarea națională).

Intensificarea eforturilor de îndeplinire a cerințelor Fondurilor Structurale în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea.

Îmbunătățirea pregătirii proiectelor.

Capitolul 22: Mediu

România trebuie să-și concentreze eforturile către dezvoltarea capacităților de implementare. Actele normative trebuie adoptate numai după consultări suficiente și trebuie să prevadă termene realiste de realizare și evaluări financiare.

La nivel local, sunt necesare resurse semnificative pentru îmbunătățirea situației personalului existent, angajarea de noi inspectori și formarea profesională adecvată a acestora.

De asemenea, România trebuie să aibă în vedere îmbunătățirea coordonării între ministerele implicate în gestionarea problemelor de mediu, precum și integrarea acestor în definirea și implementarea tuturor celorlalte politici sectoriale, pentru promovarea dezvoltării durabile. Negocierile pentru acest capitol continuă. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt

Definitivarea unei evaluări generale a situației în acest domeniu pentru identificarea problemelor ce trebuie rezolvate.

Elaborarea de planuri de implementare și a strategiilor financiare pentru identificarea pașilor necesari pentru implementarea integrală pe termen mediu și lung. Aceste planuri trebuie să aibă în vedere resursele disponibile și întărirea capacității instituționale, și să elaboreze mecanisme pentru monitorizarea implementării propriu-zise.

Întărirea capacității administrative pentru implementarea acquis-ului, atât la nivel central (MAPM și celelalte structuri relevante pentru acest sector), cât și local și regional prin întărirea cu personal de specialitate.

Îmbunătățirea modului de elaborare a legislației prin organizarea de consultări cu principalii beneficiari (alte ministere, operatori economici și ONG) și respectarea cerințelor de implementare, inclusiv o evaluare amănunțită a costurilor de implementare.

Adoptarea legislației secundare în domeniul evaluării impactului asupra mediului și accesului la informația de mediu.

Întărirea structurilor și mecanismelor necesare integrării obiectivelor de protecție a mediului în definirea și implementarea altor politici sectoriale pentru promovarea principiului dezvoltării durabile.

Pe termen mediu

Continuarea procesului de transpunere a legislației în toate sectoarele de mediu.

Implementarea acquis-ului transpus, inclusiv prin asigurarea resurselor financiare necesare.

Întărirea structurilor administrative necesare implementării depline a acquis-ului, conform angajamentelor luate în negocieri.

Capitolul 23: Protecția și sănătatea consumatorilor

România trebuie să-și concentreze eforturile către completarea transpunerii legislației comunitare în domeniile creditelor de consum, proprietății cu timp partajat, cesiunii de acțiuni, vânzărilor de produse către consumatori și garanțiilor asociate. România trebuie să pună accent pe implementarea și asigurarea aplicării legislației existente, ceea ce presupune structuri administrative care sunt capabile să funcționeze eficient. Acest lucru este cu atât mai important pentru supravegherea pieței și ridicarea nivelului de conștientizare al producătorilor și consumatorilor asupra noilor reglementări. Trebuie susținut în continuare rolul asociațiilor de consumatori în dezvoltarea și implementarea politicilor de protecție a consumatorului. Negocierile pentru acest capitol au fost închise provizoriu. O atenție deosebită trebuie acordată respectării angajamentelor luate în decursul procesului de negociere. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen mediu

Completarea cadrului legislativ în domeniul protecției consumatorilor, mai ales în ceea ce privește publicitatea, siguranța produselor, credite de consum, proprietatea cu timp partajat, cesiunea de acțiuni, vânzările de produse către consumatori și garanțiile asociate.

Asigurarea unui nivel eficient de protecție a drepturilor economice și legale ale consumatorilor.

Formarea profesională a personalului Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor ca și a celui al instituțiilor relevante, ca poliția, vama și magistratura.

În ceea ce privește activitățile de supraveghere a pieței, o mai mare atenție trebuie acordată siguranței produselor nealimentare precum și alocării de resurse sporite pentru testările de laborator. Trebuie întărită cooperarea între actorii relevanți ai acestui sector și clarificarea rolului și responsabilităților acestora.

Trebuie avută în vedere implicarea organizațiilor de consumatori în protecția consumatorilor.

Capitolul 24: Justiție și afaceri interne

România ar trebui să-și concentreze eforturile asupra armonizării legislative în domenii precum migrația, Schengen, cooperarea în domeniul drogurilor, și cooperarea judiciară. România ar trebui să continue eforturile în vederea creșterii capacității administrative și cooperării interinstituționale a instituțiilor însărcinate cu aplicarea legii. O atenție deosebită trebuie acordată organismelor însărcinate cu combaterea fraudei și corupției. Sunt necesare eforturi majore pentru întărirea capacității judiciare și asigurarea deplinei sale independențe. Negocierile la acest capitol continuă. Măsurile-cheie vor include:

Pe termen scurt

Implementarea Strategiei Naționale Anticorupție și consolidarea autonomiei Parchetului.

Reexaminarea și actualizarea periodică a Planului de Acțiune Schengen.

Implementarea programelor de integrare pentru solicitanții de azil și refugiați.

Adoptarea Strategiei pentru Managementul Integrat al Frontierei care să acopere toate frontierele României, cu atenție deosebită pentru modernizarea graduală a infrastructurii

frontierei și echipament, pregătirea necesară pentru (noii recrutați) gărzile profesionale la frontieră și ofițerii vamali și pentru cooperarea dintre autorități. Începerea recrutării de ofițeri de poliție suplimentari la frontieră.

Îmbunătățirea capacității administrative a autorităților centrale de emitere a vizelor.

Adoptarea noii legislații pentru alinierea deplină la acquis-ul UE în domeniul dreptului penal, precum și în materie de protejare a intereselor financiare comunitare.

Modificarea legii privind regimul străinilor în România și alte legi relevante în domeniul migrației și alinierea deplină cu acquis-ul. Continuarea încheierii și implementării acordurilor de readmisie.

Implementarea legislației adoptate recent privind reforma forțelor de Poliție.

Adoptarea și implementarea Strategiei naționale pentru combaterea diferitelor tipuri de crimă organizată, în special cele cu caracter transfrontalier cum sunt: traficul de droguri, de ființe umane, de bunuri furate sau contrafăcute, arme, materiale nucleare etc..., și acordarea unei atenții speciale creșterii coordonării dintre instituțiilor însărcinate cu aplicarea legii pe baza principiilor Pactului de Preaderare asupra Crimei Organizate.

Adoptarea și implementarea Strategiei Naționale Antidrog în concordanța cu Strategia UE pentru droguri 2002-2004 și continuarea procesului de pregătire pentru participarea la rețeaua REITOX.

Continuarea întăririi rețelei instituționale cu competențe în domeniul spălării banilor, cu atenție specială asupra cooperării interinstituționale și internaționale.

Pe termen mediu

Alinierea deplină a politicii în domeniul vizelor cu listele UE ale statelor terțe ale căror cetățeni sunt supuși obligativității vizelor și ale celor ale căror cetățeni sunt scutiți de această obligație. Continuarea dotării misiunilor diplomatice și consulare cu dispozitive pentru detectarea documentelor falsificate. Continuarea implementării unei politici anticorupție coerente, acordându-se atenția cuvenită prevenției.

Continuarea eforturilor de stabilire a sistemului de securitate la frontieră de tip Schengen pentru implementarea completă a Planului de Acțiune Schengen.

Continuarea implementării Strategiei Managementului Integrat al Frontierei și a modernizării infrastructurii la frontieră, echipamentului și pregătirii continue în scopul de a permite, la aderare, un nivel ridicat de control la frontiere, în special la viitoarea frontieră externă a UE. Completarea tuturor posturilor vacante ale Poliției de Frontieră.

Continuarea eforturilor pentru stabilirea unei organizări responsabile și pe deplin coordonate profesional a forțelor de Poliției, capabilă să combată în mod eficient crima organizată în formă obișnuită și diferitele sale forme cum ar fi traficul de droguri, oameni, etc...Asigurarea deplinei conformități cu acquis-ul și cu celelalte standarde internaționale pentru combaterea abuzului în sistemul financiar și a finanțării terorismului.

Pregătirea pentru implementarea completă, la data aderării, a celui de-al treilea pilier - Convențiile de cooperare vamală.

Luarea măsurilor pentru a asigura implementarea instrumentelor comunitare în domeniul cooperării judiciare în materie civilă, în special în ceea ce privește recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor judecătorești.

Modificarea legislației în vederea aderării și implementării, la data aderării, a Convenției UE asupra asistenței reciproce în domeniul penal.

Parcursul etapelor necesare pentru pregătirea implementării depline a instrumentului care aplică principiul recunoașterii reciproce și, în special, a mandatului de arestare și a Deciziei cadru asupra obținerii și conservării probelor în străinătate.

Capitolul 25: Uniunea vamală

România trebuie să își concentreze eforturile suplimentare pentru completarea armonizării legislației vamale, în special în ceea ce privește regulile de origine, statutul zonelor libere, bunurile cu dublă utilizare și precursorii. Eforturi suplimentare sunt necesare, de asemenea, pentru reducerea nivelului corupției în cadrul administrației vamale și pregătirea în avans pentru aplicarea măsurilor care vor fi introduse la data aderării. Negocierile pentru acest capitol au fost închise provizoriu. O atenție deosebită trebuie acordată respectării angajamentelor luate în decursul procesului de negociere:

Pe termen scurt

Îmbunătățirea cooperării între serviciile vamale și alte organisme de implementare.

Combaterea iregularităților prin utilizarea metodelor analizei de risc și întărirea funcției de "intelligence" în cadrul administrației vamale.

Combaterea corupției în cadrul serviciilor vamale.

Pe termen mediu

Întărirea capacității operaționale și administrative a administrației vamale, inclusiv capacitatea IT.

Capitolul 26: Relațiile externe

România trebuie să-și concentreze eforturile suplimentare în direcția asigurării faptului că există capacitatea pentru implementarea totală și aplicarea acquis-ului comunitar în acest domeniu până la aderare și realizarea unor pași decisivi, ca măsură de urgență, spre renegocierea sau abrogarea tratatelor sale de investiții bilaterale în deplină conformitate cu obligațiile sale de membru al UE. Trebuie, de asemenea, pus în practică un mecanism de evaluare atentă a întregii legislații legate de comerț pentru asigurarea faptului că acestea sunt compatibile cu obligațiile internaționale ale României. Negocierile la acest capitol au fost închise provizoriu. Atenția trebuie să fie acordată în continuare asigurării faptului că angajamentele luate în procesul de negociere sunt respectate. Măsurile-cheie includ:

Până la data aderării

Aducerea tratatelor bilaterale de investiții în conformitate cu obligațiile asumate prin Tratat.

Alinierea completă a României la reglementările CE privind bunurile cu dublă utilizare.

Dezvoltarea progresivă a politicii de cooperare pentru dezvoltare, în conformitate cu liniile directoare ale CE.

Capitolul 27: Politica Externă și de Securitate Comună

România trebuie să își concentreze eforturile în direcția asigurării faptului că orientările sale de politică externă rămân conforme cu dezvoltările din cadrul politicii externe și de securitate a UE, a adoptării legislației privind sancțiunile economice și finalizarea dezvoltării structurilor administrative. În special, România trebuie să se asigure că politicile sale naționale sunt conforme cu pozițiile comune ale UE, și trebuie să apere aceste poziții în forurile internaționale. În acest context, o atenție specială ar trebui acordată acordului bilateral semnat cu SUA în august 2002 privind nepredarea cetățenilor fiecărei părți către Curtea Penală Internațională, și care nu este în acord cu principiile directe stabilite de Consiliul din 30 septembrie 2002. Negocierile pe acest capitol au fost închise provizoriu. Atenția trebuie să fie îndreptată în direcția asigurării faptului că angajamentele luate în acest proces sunt respectate.

Capitolul 28 – Controlul financiar

România ar trebui să își concentreze eforturile în vederea implementării unor sisteme eficiente de control financiar prin finalizarea armonizării, dezvoltarea în continuare a cadrului legislativ și a capacității administrative pentru protecția intereselor financiare ale Comunității și completarea și întărirea structurilor instituționale necesare. Negocierile la acest capitol continuă. Masurile-cheie includ:

Pe termen scurt

Finalizarea înființării compartimentelor de audit intern independente funcțional la toți ordonatorii de credite, cu atribuții în realizarea auditului de sistem și a auditului de performanță.

Definirea metodologiei de lucru pentru Unitatea Centrală de Armonizare a Auditului Public Intern (UCAAPI).

Dezvoltarea și perfecționarea resurselor umane pentru compartimentele de audit intern și UCAAPI.

Adoptarea proiectului legii auditului intern și a actului normativ pentru controlul financiar preventiv.

Elaborarea manualelor pentru managementul financiar, sistemele de control și auditul intern.

Realizarea colaborării efective cu OLAF prin serviciul de coordonare anti-fraudă.

Pe termen mediu

Descentralizarea controlului financiar preventiv către controlorii financiari din cadrul ordonatorilor de credite.

Întărirea independenței membrilor Curții de Conturi printr-un amendament al articolului relevant din Constituție.

Elaborarea unui set complet de standarde de audit extern, în conformitate cu acquis-ul și standardele de audit extern acceptate pe plan internațional.

Îmbunătățirea procedurii de examinare a constatărilor Curții de Conturi de către Parlament și a diseminării rapoartelor Curții de Conturi.

În ceea ce privește controlul cheltuielilor din acțiunile structurale, întărirea sistemelor naționale de control financiar public intern și audit extern.

Dezvoltarea în continuare a unei structuri efective de coordonare și a cadrului legislativ pentru protecția intereselor financiare ale Comunității și întărirea mecanismelor pentru desfășurarea anchetelor administrative și continuarea judiciară a investigațiilor anti-fraudă.

Capitolul 29: Prevederile financiare și bugetare

România ar trebui să își concentreze eforturile în vederea pregătirii aplicării acquis-ului privind resursele proprii și creării unui cadru pentru asigurarea unor fluxuri financiare transparente și eficiente de la și către bugetul UE. România ar trebui să continue implementarea ESA-95 și să acorde atenție specială îmbunătățirii calității și metodologiei calculării PNB și a conturilor naționale, asigurând exhaustivitatea acestora. De asemenea, România ar trebui să îmbunătățească calcularea bazei TVA. Negocierile la acest capitol nu au fost încă deschise. Masurile-cheie includ:

Pe termen scurt

Crearea capacității efective de implementare a mecanismelor bugetare multi-anuale definite în Legea finanțelor publice, în special pentru asigurarea co-finanțării instrumentelor de pre-aderare.

Întărirea unității de coordonare a resurselor proprii din MFP.

Pe termen mediu

Continuarea eforturilor de aliniere a principiilor și regulilor bugetare la standardele generale aplicabile în Comunitate.

Îmbunătățirea conformității statisticii conturilor naționale cu ESA-95.

Asigurarea capacității administrative adecvate pentru colectarea și transferul viitoarelor resurse proprii ale UE către bugetul comunitar în timp util.

Continuarea eforturilor de înființare a unor instrumente eficiente pentru combaterea fraudei referitoare la TVA și taxe vamale.